

Palvelemaan ja pelastamaan

”Katso: minun palvelijani, jolle minä annan voiman, minun valittuni, johon olen mieltynyt. Henkeni olen laskenut hänen ylleen, hän tuo oikeuden kansojen keskuuteen.” (Jes. 42:1.)

Avaintekstit:

Jes. 41;
Jes. 42:1-7;
Jes. 44:26-45:6;
Jes. 49:1-12.

Monet pitäisivät suurena etuoikeutena käydä niissä paikoissa, joissa Kristus maan päällä eli, kävellä hänen kulkemiaan polkuja, nähdä järven, jonka rannalla hän mielellään opetti, sekä vuoret ja laaksot, joita hänen silmänsä usein katselivat. Mutta meidän ei tarvitse mennä Nasaretiin, Kapernaumiin tai Betaniaan kulkeaksemme Jeesuksen askelissa. Löydämme hänen jälkensä sairastuoteitten ääreltä, kurjista hökkeleistä, suurkaupunkien täpötäysiltä kaduilta ja joka paikasta, missä ihmissydämet kaipaavat lohtua. Vaellamme Jeesuksen askelissa, kun toimimme hänen tavallaan.” (5AO 196.)

Jesaja puhui Herran palvelijasta, jolla oli samanlainen tehtävä toimia armon välikkappaleena: ”Murtunutta ruokoa hän ei muserra, lampun hiipuvaa liekkiä hän ei sammuta. – Sinut minä asetan toteuttamaan sen liiton, jonka olen tehnyt tämän kansan kanssa kaikkien kansojen valoksi, avaamaan sokeat silmät, päättämään kahlitut vankeudesta, tyrmästä ne, jotka sen pimennossa istuvat.” (Jes. 42:3, 6-7.)

Tutkitaanpa nyt tarkemmin tätä palvelijaa. Kuka hän on, ja mitä hän saa aikaan?

Tämä tutkistelu on sapatiksi 27.2.2021

PALVELIJA- KANSAA

(JES. 41)

Jes. 41:8 Jumala sanoo: "Sinä, palvelijani, Israel", ja Jes. 42:1 hän esittelee palvelijansa: "Katso: minun palvelijani - -." Onko kyse Israelista/Jaakobista, israelilaisten jälkeläisistä? Israelin kansasta? Messiaasta, joka Uudessa testamentissa tunnustetaan Jeesukseksi?

Jes. 41-53 löytyy kahdenlaisia viittauksia Jumalan palvelijaan. Toisissa viittauksissa palvelija on nimetty Israeliksi tai Jaakobiksi (esim. Jes. 41:8, Jes. 44:1, 2, 21; Jes. 45:4; Jes. 48:20). Israel/Jaakob edustaa Jaakobista polveutunutta kansaa. Ajatusta tukee se, että lunastus Herran palvelijalle Jaakobille toteutuu Babyloniasta paluun aikana (Jes. 48:20).

Toisissa viittauksissa taas (esim. Jes. 42:1, Jes. 50:10; Jes. 52:13; Jes. 53:11) Jumalan palvelijaa ei ole nimetty. Kun hänet mainitaan ensimmäisen kerran Jes. 42:1, ei ole heti selvää, kenestä on kyse. Kuitenkin Jesajan täydentäessä myöhemmissä teksteissään palvelijan henkilökuva, tulee selväksi, että kyseessä on henkilö, joka palauttaa Jaakobin (Israelin) heimot Jumalan luo (Jes. 49:5, 6) ja kuolee uhrikuoleman syntisten puolesta (Jes. 52:13-53:12; ks. myös Jes. 49:5, 6). Tämä palvelija ei tarkoita kansaa. Jesaja puhuu siten kahdesta Jumalan palvelijasta. Yksi on yhteisöä (kansaa) tarkoittava palvelija; toinen on yksilöä tarkoittava palvelija.

Mikä on palvelijakansan rooli? Jes. 41:8-20.

Jes. 41:9 Jumala vakuuttaa Israelille, että se on kansana yhä Herran palvelija: "- - minä olen sinut valinnut, en sinua väheksynyt[.]" Sitten Jumala antaa Israelille yhden Raamatun suurenmoisimmista lupauksista: "- älä pelkää, minä olen sinun kansasi! Älä arkana pälyile ympärillesi - minä olen sinun Jumalasi. Minä vahvistan sinua, minä autan sinua, minä tuen sinua vakaalla, lujalla kädelläni." (Jes. 41:10.)

Israelin tehtävänä on luottaa siihen, että oikea Jumala pelastaa heidät. Heidän ei pidä luottaa muihin jumaliin ja niiden kuviin, kuten muut kansat (Jes. 41:7, 21-24, 28, 29).

Jes. 41:14 Herra kutsuu kansaa maan madoksi. Mitä hän tällä yrittää sanoa? Katso koko asiayhteyttä. Mitä tämä kertoo tarpeestamme luottaa täysin Herraan?

**NIMEÄ-
MÄTÖN
PALVELIJA**
(JES. 42:1-7)

Lue Jes. 42:1-7. Millainen Jumalan palvelija on?

Valitse alla olevista yksi tai useampi sopiva vastaus:

1. Hän tuo oikeuden kansojen keskuuteen.
2. Hän toteuttaa tavoitteensa hiljaa ja rauhallisesti, mutta silti menestyksekkäästi.
3. Hän on opettaja.
4. Hän on Jumalan ja kansan välisen liiton toteuttaja.
5. Hän antaa valoa ja toivoa avaten sokeat silmät ja päästäen vangit vapauteen.
6. Kaikki yllä olevat vaihtoehdot.

Miltä tämän palvelijan rooli ja luonne vaikuttavat verrattuna "Iisain juurivesaan", jonka yllä myös lepää Herran Henki (Jes. 11)?

Kuten Jes. 42. luvun palvelija, samoin Jes. 11. luvun Daavidin sukulinjaan kuuluva hallitsija toimii sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa tuoden mukanaan oikeuden ja vapautuksen sorrosta sekä viisautta ja Jumalan tuntemusta. Iisain kannosta nouseva verso tai juurivesa on Messias, Jesajan ennustama jumalallinen lapsi (Jes. 9:5, 6), joka saa aikaan myös sen, että "rauha on loputon Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnassaan" ja "oikeus ja vanhurskaus on sen perustus ja tuki". Jes. 42. luvun palvelija on ilmiselvästi Messias.

Miten Matt. 12:15-21 suhtautuu tähän Jes. 42:1-7 kuvattuun palvelijaan, joka toteuttaa oikeuden?

Matt. 12. luku lainaa Jes. 42. lukua ja soveltaa sitä siihen hiljaiseen parantamistyöhön, jota teki Jeesus, Jumalan rakas Poika, johon hän oli mieltynyt (Jes. 42:1; Matt. 3:16, 17; Matt. 17:5). Juuri Jeesusksen työ vahvistaa Jumalan liittoyhteyden kansaansa (Jes. 42:6; Dan. 9:27).

Jeesus opetuslapsineen toi oikeutta kansalle vapauttamalla heitä kärsimyksistä, Jumalaa koskevasta tietämättömyydestä ja pahojen henkien kahleista, joilla Paholainen oli heittä sitonut (Luuk. 10:19). Jeesus kuoli vahvistaakseen uuden liiton (Matt. 26:28) ja tuodakseen maailmaan oikeuden syöksemällä vallasta Paholaisen, joka on anastanut itselleen "tämän maailman ruhtinaan" aseman (Joh. 12:31-33).

**PERSIA-
LAINEN**
”MESSIAS”
**(JES. 44:26-
45:6)**

Mikä ällistyttävä ennustus löytyy Jes. 44:26-45:6?

Jesajan työ ajoittui vuosille 745-685 eKr. Mainittuaan idästä ja pohjoisesta tulevan valloittajan (Jes. 41:2, 3, 25), jonka tulo olisi hyvä uutinen Jerusalemile (Jes. 41:27), Jesaja ennusti täsmällisesti Kyyroksen toiminnasta mainiten hänet nimeltä. Kyyros tosiaan tuli Babylonin pohjois- ja itäpuolelta ja valloitti kaupungin 539 eKr.; hän palveli Jumalaa vapauttamalla juutalaiset ja antamalla luvan temppelein jälleenrakentamiseen (Esa 1).

Jesajan kuolemasta kului vielä noin 146 vuotta Babylonian kukistumiseen. Hänen profetiansa annettiin siis puolitoista vuosisataa etuajassa. Sama kuin George Washington olisi enustanut kenraali Eisenhowerin olevan ratkaisevassa roolissa vapauttamassa Eurooppaa vuonna 1945!

Kyyroksen toimet voidaan todentaa useista lähteistä, mm. Babylonian aikakirjoista, Kyyroksen savilierön kirjatuuista tiedoista sekä Raamatusta (2. Aik. 36:22, 23; Esa 1; Dan. 5; Dan. 6:29; Dan. 10:1). Jesajan ennustuksen paikkansapitävyyttä ei voida siten kiistää.

Miksi Jumala kutsuu Kyyrosta voidellukseen (Jes. 45:1, RK 2012/VKR)?

Sana ”voideltu” voi viitata voideltuun ylipappiin (3. Moos. 4:3, 5, 16; 3. Moos. 6:22), voideltuun Israelin kuninkaaseen (1. Sam. 16:6; 1. Sam. 24:7, 11; 2. Sam. 22:51) tai Messiaaseen, tulevaan Daavidin sukulinjan kuninkaaseen ja vapauttajaan (Ps. 2:2; Dan. 9:25, 26). Jesajalle Kyyros oli tulevaisuuden kuningas, jonka Jumala lähettäisi vapauttamaan kansansa. Hän oli kuitenkin epätavanomainen ”voideltu”, sillä hän ei ollut israelilainen. Hän tekisi joitakin asioita kuin Messias, kuten kansan vapauttaminen, mutta hän ei voinut olla itse Messias, sillä hän ei ollut Daavidin jälkeläinen.

Ennustamalla Kyyroksesta Jumala todisti, että hän yksin tuntee tulevaisuuden (Jes. 41:4, 21-23, 26-28; Jes. 44:26). Hän tavoitteli myös Kyyroksen sydäntä: ”Minä annan sinulle aarteet pimeistä piiloistaan ja kalleudet kätköistään, jotta oppisit tietämään, että se, joka sinua nimeltä kutsuu, olen minä, Herra, Israelin Jumala.” (Jes. 45:3.)

ETUKÄTEEN ANNETTU TOIVO

Se, että Jesaja ennusti täsmällisesti Kyyroksesta tämän nimeltä mainiten, häiritsee niitä, jotka eivät usko, että profeetat saavat ennustuksia Jumalalta. Kestääkseen ristiriidan he hyväksyvät teorian siitä, että Kyyroksen aikaan olisi elänyt toinen profeetta, ”toinen Jesaja”, joka olisi kirjoittanut Jesajan kirjan luvut 40–66. Näin Jesajan kirja ”sahataan kahtia” eli se saa saman kohtalon, jonka profeetta itsekin perimätiedon mukaan sai (ks. Hepr. 11:37).

Mitään historiallisia todisteita ei kuitenkaan löydy ”toisen Jesajan” olemassaololle. Jos tällainen mies olisi ollut, olisi outoa, ettei Raamattu mainitse häntä, sillä hänen sanomansa oli erittäin tärkeä ja hänen kirjallinen ilmaisukykynsä ilmiömäistä. Ei edes Raamatun vanhimmassa käsikirjoituksessa, Qumranin luolista löytyneessä Jesajan kirjakäärössä, ole Jesajan kirjan 39. ja 40. luvun välillä minkäänlaista katkosta, joka osoittaisi siirtymän uuden kirjoittajan tekstiin.

Jesajan perussanoma on johdonmukainen kautta koko kirjan: Luota oikeaan Jumalaan, myös hänen messiaaniseen Vapauttajaansa, älä muihin valtoihin. Tutkijat oikeutetusti korostavat sitä, että assyrialaisajasta kertovien lukujen 1–39 jälkeen painopiste siirtyy babylonialaisaikaan luvusta 40 eteenpäin. Olemme kuitenkin huomanneet, että Jes. luvut 13–14 ja 39 ennustelevat jo Babylonian vankeudesta. On totta, että Jes. luvut 1–39 korostavat tuomiota ja luvut 40–66 lohdutusta. Jumalallinen lohdutus on kuitenkin runsasta myös alkupuolen luvuissa ja myöhemmät luvut, kuten Jes. 42:18–25, Jes. 43:22–28 ja Jes. 48:1–11, puhuvat myös Juudan saamasta tuomiosta, koska se hylkäsi Jumalan. Itse asiassa Jesajan ennustukset *tulevasta* lohdutuksesta merkitsevät sitä, että sen saapumiseen asti on kärsimystä.

Vaikka kansakunta joutui kokemaan järkyttävää hätää syntiensä tähden, joukossa oli niitä, jotka eivät luopuneet toivosta. He tarroutuivat kiinni Jumalan lupauksiin, kuten 3. Moos. 26:40–45. Lue jakeet huolella. Kuvitelte itsesi niiden asemaan, jotka elivät Babylonille kärsityn tappion jälkeistä aikaa. Mitä toivoa saisit näistä sanoista?

Mikä keskeinen hengellinen totuus löytyy tekstistä 3. Moos. 26:40–45? Mitä Herra sanoo Israelille? Miten sama periaate toimii meidän omissa elämässämme?

TUNTEVA JA KÄRSIVÄ PALVELIJA (JES. 49:1-12)

Kuka on Jes. 49:1-12 kuvaama Jumalan palvelija?

Jumala kutsuu hänet ennen kuin hän on syntynyt, tekee hänen suustaan miekan, osoittaa hänessä kirkkautensa ja käyttää häntä tuodakseen Israelin takaisin luokseen. Hän on pelastuksen valona maailmalle ja toteuttaa liiton ja vapauttaa vangitut. Kuvaus on päällekkäinen Jes. 42. luvun kanssa, jonka palvelijan tunnistimme Messiaaksi. Nämä palvelijan ominaisuudet ilmenivät Kristuksessa: Matt. 1:21; Joh. 8:12; Joh. 9:5; Joh. 17:1-5; Ilm. 1:16; Ilm. 2:16; Ilm. 19:15.

Jos palvelija on Messias, miksi Jumala kutsuu häntä Israeliksi (Jes. 49:3)?

Jumalan palvelija "Israel/Jaakob" viittaa kansaan. Tässä kuitenkin nimi "Israel" (ilman rinnakkaista viittausta Jaakobiin) soveltuu yksilöön, joka palauttaa kansan Jumalan yhteyteen (Jes. 49:5). Palvelija on ruumiillistuma tai edustaja kansalle, jonka epäonnistuminen on saattanut kyseenalaiseksi sen oikeuden käyttää nimeä "Israel" (Jes. 48:1).

Mikä uusi elementti astuu kuvaan? Jes. 49:4, 7.

Tässä tulee ilmi palvelijan tehtävän vaativuus. Hän valittaa: "Turhan takia olen itseni uuvuttanut, tyhjään olen haaskannut voimani." (Jes. 49:4.) Samoja kaikuja löytyy Dan. 9:26: "voideltu tuhotaan, eikä häneltä jää ketään" (RK 2012). Kuitenkin hän pitää toivosta kiinni: "Mutta onhan oikeuteni Herran kädessä, palkkani Jumalan huomassa:" (Jes. 49:4.)

"Jesaja näki ennalta Palvelijan, jolla oli ihmisen luonne ja jota koeteltiin samalla tavoin kuin meitä koetellaan, mutta joka kuitenkin osoittautui uskon alkajaksi ja täydelliseksi tekijäksi. Tuossa uskossa on kyse todellisesta, henkilökohtaisesta uskosta, joka silloinkin, kun kaikki näyttää menetetyltä, voi sanoa: 'Minun Jumalani.'" – J. Alec Motyer: *The Prophecy of Isaiah*, s. 387.

Palvelija on kaikkien halveksima, muukalaisten vihaama, itsevaltioiden orja, mutta Herra sanoo hänelle: "Kuninkaat saavat vielä nähdä! He nousevat osoittamaan kunnioitusta, ruhtinaat heittäytyvät maahan edessäsi. Herran tahdosta – – hänen, joka on sinut valinnut." (Jes. 49:7.)

KERTAUS

Lisäaineisto: Lue Ellen G. Whiten kuvaus Jeesuksen parannus- ja opetustyöstä *Alfa ja omega*, osa 4, s. 208–217 tai *Aikakausien Toivo*, s. 228–237 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 179–187.

”Ihmisten voittamisessa Kristukselle tarvitaan suurta tahdikkautta ja viisautta. Vapahtaja ei koskaan peitellyt totuutta, mutta hän lausui totuuden sanat aina rakkaudella. Ollessaan tekemisissä ihmisten kanssa hän harjoitti mitä suurinta tahdikkautta ja oli aina ystävällinen ja huomaavainen. Hän ei ollut koskaan työkeä eikä koskaan tarpeettomasti lausunut ankaria sanoja, ei koskaan tuottanut tarpeetonta tuskaa herkälle ihmiselle. Hän ei paheksunut inhimillistä heikkoutta. Pelottomasti hän tuomitsi tekopyhyden, epäuskon ja vääryyden, mutta hänen äänessään oli kyyneleitä hänen lausueensa terävät moitteensa. Hän ei koskaan tehnyt totuudesta julmaa, vaan osoitti aina syvää myötätuntoa ihmisiä kohtaan. Jokainen oli hänen silmissään arvokas. Hän käyttäytyi jumalallisella arvokkuudella, mutta kuitenkin hän kumartui hellän myötätuntoisesti ja huomaavaisesti jokaisen Jumalan perheen jäsenen puoleen. Hän näki jokaisessa ihmisen, jonka pelastaminen oli hänen tehtävänsä.” (GW 117.)

Keskustelunaiheita:

1. Lukekaa yhdessä yllä oleva Ellen G. Whiten lainaus siitä, miten Kristus kohtasi ihmisiä. Keskustelkaa Kristuksen periaatteista. Miten hyvin seurakuntanne heijastaa näitä periaatteita?

2. Tunnetko jonkun ”murtuneen ruo’on” tai ”hiipuvan liekin” (Jes. 42:3)? Miten voit auttaa tätä ihmistä ilman, että ”muserat” tai ”sammutat” hänet? Miten tällaisia ihmisiä voi johtaa Herran luo? Mitä neuvoisit heitä tekemään ihan käytännön tasolla, jotta he voisivat saada apua ja parantua?

3. Väite siitä, että Jesajan kirjalla olisi kaksi eri kirjoittajaa, perustuu oletukselle, ettei kukaan voi nähdä tulevaisuutta niin tarkasti kuin Jesaja näki. Mikä on väitteen keskeisin ongelma? Miksi meidän kristittyinä tulisi heti hylätä tällainen oletus?